

възможността на невъзможното:

... двама мъже с изуродовани от страдание лица крепят върху раменете си къщата па един акушер. Господине, не Виждате ли коремите на подпирачите си и-не мислите ли, че ще ощетите поколението? Мъжете са трудни, освободете ги от опасното занятие! Па ако може, укрийте тия нещастници негде по-далеко от вниманието на българските феминистки. Утре ще видим нов член в програмата им: "Ние искаме и настояваме, щото и мъжете тъй и тъй..." А в такъв случай ще позвъня аз една прекрасна полунощ на акушеровата врата за фамилни нужди - и Виж, че слугинята ме посрещнала: "Харно, ами г-н акушера такъво... г-н акушера е лихус...!", IV, 498-9.

"Мъжете не раждат" е труизмът, преоблечен в смешната според Яворов история. "Особените мъже изобщо нямат деца" е специфично изместване-развитие на горната фраза. Когато М.Арнаудов споменава теорията, смяташа гения за изроден тип, Яворовият коментар всъщност отива на друга страна:

Геният се характеризира с необикновено изтънчена нервна система и доколкото това е краен предел на възможното развитие, доколкото така организираният индивид е неспособен за продължение - на рода, несъмнено ние имаме работа с декаданс. Природата -не търпи крайно едностранично развитите екземпляри. Способни за живот са само -нормално надарените. Всичко, което е над нормата, е осъдено на безплодие².

Дали е мислил себе си за гений, т.е. за някакъв вид урод, грешка на естеството, наказана ("осъден") и поправена чрез бездетството. Грешът - грешене спрямо общоприетия морал - също е причакван от възмездietо на безплодността поне според "Саломе" на Уайлд, пиеса, която Яворов превежда скоро след смъртта на Мина. Там онзи, който убива брат си, става съпруг на жена му и желае дъщеря му, няма деца. Геният и престъпникът са едно и също, доколкото присъдата им е все тази (азът в Яворовата лирика често съзерцава своята изключителност именно като позорност, престъпност, виновност; кафкианска шега е, че "накрая" въпросният образ се ин-

2. Фрагменти от анкетата на Михаил Арнаудов с П.К Яворов В: Блуждаеща естетика. Българските символисти за символизма. С., 1992, с. 77.